І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXIV. Ч. 201. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1958 ЦЕНТІВ 12 CENTS TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 201. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДТРИМУЄ БОЙОВУ КАМПАНІЮ НІКСОНА

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ВИМАГАЄ ВІД ЧЛЕНІВ УРЯДУ АКТИВНІШОЇ УЧАСТИ В ПЕРЕДВИБОРЧІЙ БОРОТЬБІ І РІШУЧІШОГО ВІДПОВІДАННЯ НА АТАКИ ДЕМОКРАТІВ

Вашингтон. — В окремій телеграмі до віце-президента Ніксона, висланій на Західнє Побережжя дня 16 жовтня ц. р. президент Айзенгавер висловився за веденою Ніксоном активнішою і більш бойовою кампанією, зокрема за тим, щоб відповідати на всі атаки демократів на закордонну політику республіканського уряду. У своїй телеграмі Президент розрізняє між суттєвими основами закордонної політики, що є зобов'язуючими для обидвох партій та між адміністративними операціями в цій політиці, що можуть бути критиковані й обороновані. До таких суттєвих основ, що залишаються єдиними і спільними для обидвох сторін, през. Айзенгавер зараховує відданість справі миру, не застосування сили хіба тільки для оборони, визнавання принципів Хартії Об'єднаних Націй, боротьбу з комуністичною експансією і підтримування оборонної й економічної сили вільного світу. Якщо ж іде про шляхи і способи здійснювання цих основних цілей, то вони можуть бути спірні і водночас із цим навіть гостро атаковані. До таких справ, що їх можна атакувати і водночас із цим рішуче обороняти Президент зарахував справу Ливану, острови Матсу і Квімой, взаємини з національним Китаєм та ін. Цією своєю телеграмою през. Айзенгавер вирівняв розбіжності між віце-президентом Ніксоном і державним секретарем Дж. Ф. Доллесом, який висловив був деякі сумніви щодо доцільности занадто гострих відповідей Ніксона на атаки Демократичної партії.

Підтриманий през. Айзенгавером Ніксон виступив ще цього ж самого дня на пресовій конференції в Солт Лейк Сіті із заявою про конечність посилення а то й загострення міжпартійної дискусії, особливо ж у тому випадку, коли йде дебата про те, як зовнішньо-політичні цілі і завдання мали б бути здійснювані. Згідно із заявою Ніксона, члени уряду Айзенгавера не всі усвідомлюють собі вагу активної передвиборчої боротьби і свого обов'язку супроти власної партії в цій кампанії. Водночас із цим Ніксон виступив дуже рішуче проти поширеного і цілком фальшивого — на його думку — погляду, що надто гостра міжпартійна дебата шкодить національним інтересам. Такої дебати треба чим більше, бо вона з'ясовує не тільки вихідні позиції однієї чи другої сторони в актуальних політичних справах, але теж причиняється для обґрунтування основних політичних цілей.

Економісти передбачають рекордовий ріст економіки

Вашингтон. — Урядові економісти передбачають, що крайова продукція в останній чверті цього року дійде до рекордової суми 450 більйонів долярів в річному відношенні. Вони також передбачають зменшення числа безробітних в місяці жовтні цього року (у вересні число безробітних зменшилося було на 600,000). Хоч ці числа є тільки передбаченнями, а не дійсністю, але якщо при кінці жовтня число безробітних дійсно зменшиться до 3,500,000, то це буде сильним арґументом для республіканців у виборчій кампанії. — Також і підсекретар торгівлі — Луїс С. Ротшильд у своїй промові в Бруклині, Н. Й. на прийнятті бизнесменів в готелі Ст. Джордж передбачав, що економіка країни буде поліпшуватися і в 1959 році. Він сказав, що наразі буде зростати продукція, збільшуватися промислові інвестиції та особисті прибутки й число затруднених. Економіст корпорації Бенефішел Менаджемент д-р Морріс Р. Нейфілд казав, що будуть збільшуватися і видатки консументів. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл промовляв на конвенції Спілки Мулярів в Атлантик Сіті, Н. Дж. і передбачав економічний „бум" в 1959 році. Він казав, що у вересні ц. р. почали будувати більше число нових домів як в якомунебудь іншому вересні в попередніх восьмох роках. На його думку число затруднених буде збільшуватися, а число безробітних буде меншати, і на весні 1959 року ЗДА будуть в стані такого добробуту, в якому були в 1956 році.

Населення ЗДА перейшло 175 мільйонів

Вашингтон. — Населення цієї країни перейшло 175 мільйонів, як це окрема рахувальна машина відмітила в 11.08 годині перед полуднем дня 16-го жовтня ц. р. Статистичне бюро подає, що населення ЗДА зростає на одну особу кожних 11 секунд, головним чином внаслідок народжень (7.5 секунди), а решта прибуває внаслідок іміґрації. Кожної 20 секунди вмирає одна особа. Треба пригадати, що в жовтні 1955 р. ЗДА мали 165 мільйонів мешканців. На збільшення населення з 125 мільйонів до 150 треба було 17 років, а тепер 25 мільйоновий приріст населення від 150 до 175 мільйонів стався впродовж 8.5 року. Секретар скарбу Сінклер Вікс сказав, що статистичне бюро передбачає 200 мільйонів населення в 1967 р.

Айзенгавер дарує 40-мільйоновий примірник книжки „Опіка над дитиною"

Вашингтон. — Цього року видруковано вже 40 мільйоновий примірник урядової книжечки під заголовком „Опіка над дитиною", перше видання якої появилося в 1914 році з-під пера пані Макс Вест. З цієї нагоди запрошено до Білого Дому типову американську родину з Іллиной пана і пані Джеррі Е. Левелсмеєр, які прибули до столиці з двоїми дітьми 2-річним Стівеном і однорічною Террі Линн. Президент заявив, що дарує цю книжечку родині Левелсмеєрів, бо гадає, що в своїй родині вже не буде немовлят, хібащо народяться аж правнуки (Президент має 4-ох внуків, найстарший Дейвід має 10 років). 2-річний Стівен не хотів прийняти книжечки від Президента, він крутив Президентовим ґльобусом і радо сидів у Президентовім кріслі та хотів для забави зняти зі стіни Президентів прапор. Пані Левелсмеєр радо прийняла книжечку про опіку над немовлятем, кажучи, що вона є дуже добра.

Президент саджає 2-річного Стівена на своє крісло

ПАЛАТНА КОМІСІЯ ДЛЯ ЗАКОРДОННИХ ВЗАЄМИН ВІДБУЛА ПЕРЕСЛУХАННЯ В СПРАВІ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашингтон. — Підкомісія для організації державного департаменту та зовнішньо-політичних операцій при палатній комісії для закордонних справ перевела 6-го жовтня ц. р. переслухання в справі редукцій здійснених в радіопересиланнях „Голосу Америки" передаваних до СССР мовами поневолених народів, зокрема ліквідації узбецьких радіопересилань і зменшення часу передавання українських, грузинських, естонських, литовських й латвійських радіопрограм. В цій справі були переслухані цього дня президент УНР в екзилі д-р Степан Витвицький, голова УККА д-р Лев Добрянський, голова Литовсько-Американського Конґресу в Шікаґо д-р Ґріґайтіс, президент Конференції Американців Східньо- і Середньо-европейського Походження о. Джан Балканас, конґресмен Майкел А. Фіґен та інші. Конґресмен Фіґен виступив під час переслухань дуже рішуче проти тенденції Інформаційної Аґенції ЗДА трактувати мови народів поневолених Москвою країн, як діялекту російської мови, не зважаючи на те, наприклад, що українською мовою говорить понад 40 мільйонів населення. Він домагався також, щоб установи державного департаменту орієнтувалися в принципах визвольної політики уряду, з'ясованих м. ін. в останній промові президента Айзенгавера на Генеральній Асамблеї ОН який вимагав самовизначення для всіх націй. Основно обґрунтував шкідливість започаткованих у „Голосі Америки" змін проф. Лев Добрянський, який ствердив, що ці зміни вийдуть тільки на користь Совєтів. Голос Америки, повинен бути, згідно з основною його ціллю, не лише знаряддям для передавання фактичної інформації, але передусім психологічною зброєю для впливання на уми і настрої широких народніх мас поза залізною завісою. Закінчив свої зізнання проф. Добрянський вимогою проведення якнайосновнішої перевірки і реформ у напрямних і методах діяльности „Голосу Америки".

Архітект М. Д. Німців склав державний іспит

Рочестер. — Мирослав Данило Німців, інженер-архітект останньо склав державний професійний іспит американського архітекта з правом ведення самостійної практики. Архітект Німців є абсольвентом львівської політехніки, де у рр. 1940-43 був асистентом катедри урбаністики (плянування міст) архітектурного факультету. Він був одним із перших, що мав відчит українською мовою у „львівському радіо" у р. 1937 (на тему української архітектури; був лавреатом конкурсу на відбудову церкви Св. Духа у Львові (1942), та конкурсу влаштованим „Українською Хатою" у Львові на влаштування української кімнати. Після закінчення війни, архівищі студії архітектури на віденській політехніці, архітект Німців відбув спеціяльні студії ... виготовивши науково-проєктну працю на тему реконструкції міста Відня. Також у тому ж часі він відбув студії на віденській Академії Мистецтв, закінчуючи академічну майстерську школу театрального образотворчого мистецтва з дипломом та академічним титулом, одержуючи рівночасно за свої проєкти медалю академії. Два його проєкти мистецького оформлення „Ромео і Юлії" Шекспіра та опери „Борис Годунов" закупила Австрійська Національна Бібліотека до своєї постійної колекції. Будучи у Відні, архітект Німців виконав також архітектурні проєкти реконструкції площі Мінориттів, площі Бальгавз та Палати Зимових Спортів. В Америці, від 1948, архітект Німців працював у стейтах Ню Джерзі, Ню Йорк, Каліфорнія та Флорида в американських архітектурних бюрах, виконуючи проєкти житлових, комерційних, релігійних, шкільних та спеціяльних будинків, як кінотеатру у Маямі Біч, Флорида, та будинків славного „Дізнейленд" (у студії В. Дізні) у Каліфорнії. Як мистець п. Німців брав участь у виставках у Львові, Відні та Ню Йорку, як теж у Американській Мистецькій Ґалерії в Рочестер, Н. Й. Архітект Німців є членом УНС від кінця 1948 р. та українських й американських професійних товариств.

Архітект
Мирослав Д. Німців

Президент Тунісії гостро заатакував арабського президента Нассера

Туніс. — Президент Тунісії Габіб Бурґуїба у своїй промові перед туніським парляментом у четвер 16 ц. м., гостро заатакував президента Об'єднаної Арабської Республіки Гамаля Абдель Нассера, заявивши, що поки Нассер перебуває у владі в Арабській Республіці, яка складається тепер з Єгипту і Сирії, Тунісія не може з нею співпрацювати. Бурґуїба пояснював свою ворожість до Нассера, закинувши Нассерові, що той підтримував і далі підтримує, давши їм азиль, змовників проти його, Бурґуїби, життя. Бурґуїба одверто визнав себе прихильником Заходу, закинувши Об'єднаній Арабській Республіці, що вона, співпрацюючи з Совєтами не здає собі справи з небезпеки від міжнародного комунізму. 1-го жовтня ц. р. Тунісія приступила до Арабської Ліґи, але її представник виступив в минулому тижні на засіданні Політичної Ради тієї Ліґи в Каїро проти опанування її Нассером, внаслідку чого представник Об'єднаної Арабської Республіки демонстраційно вийшов із залі нарад. В два дні потім Тунісія офіційно порвала дипломатичні взаємини з Арабською Республікою. Цей гострий антаґонізм між двома арабськими африканськими державами ставить у дуже незручну ситуацію альжирських повстанців та сусідує з Тунісією Марокко.

Пейпінґ „вдячний" Москві. — У Варшаві продовжуються безплідні наради

Москва. Совєтський уряд дістав від комуно - китайських головачів збірного листа з висловами „вдячности" за політичну підтримку, що її Совєти давали Пейпінґові за весь час гострої кризи в протоці Формози (Тайвані) — шантажуючи світ війною та горлаючи про свою солідарність з Пейпінґом. На тому листі підписані м. і. Мао Тсе-тунґ і Чу Ен-лай. Тим часом у Варшаві Ванґ Пінґ-нан і американський амбасадор Джекоб Бім зійшлись знову в минулу середу: американець зажадав продовження перемир'я, а китайський комуніст заявив, що він узагалі не хоче говорити про Квімою, тільки про те, щоб Америка забралась геть з обширу і Квімою, і на цьому закінчено розмову та рішено продовжувати її в четвер наступного тижня.

Я. СТЕЦЬКО ТА Д-Р Н. ПРОЦИК ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У КОНҐРЕСІ МІЖАМЕРИКАНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ОБОРОНИ КОНТИНЕНТУ У ҐВАТЕМАЛІ

Антіґва, Ґватемаля.—(Тел. від НП). — В четвер дня 16-го жовтня ц. р. закінчився тут Конґрес Міжамериканської Конфедерації Оборони Континенту, що в ньому брали участь представники Арґентини, Болівії, Бразилії, Канади, Колумбії, Костаріки, Куби, Чіле, Еквадору, Ель Сальвадору, ЗДА, Гаїті, Гондурасу, Мехіко, Нікараґви, Панами, Параґваю, Порто-Ріко, Домініканської Республіки, Уруґваю, Венесуелі. За окремим запрошенням президії МКОК в Конґресі взяли теж участь президент ЦК АБН Ярослав Стецько та голова ПАБНА д-р Нестор Процик. На пропозицію арґентинського делеґата п. Фалероні Конґрес прийняв акламацією резолюцію подану головою резолюційної комісії п. Мендозою, в справі підтримки для визвольної боротьби поневолених Росією і комунізмом народів і за розподіл російської імперії на незалежні держави в межах етнічних територій. В загальному у Конґресі взяло участь понад 170 делеґатів — представників антикомуністичних організацій згаданих вище країн. Крім того були присутні репрезентанти урядів сімох американських держав і Вільного Китаю як теж, як обсерватори, гості з Европи. Конґрес тривав п'ять днів. В другому дні нарад промовляв голова Американських Приятелів АБН д-р Нестор Процик, який разом із іншими був обраний членом резолюційної комісії. У відкритті Конґресу брав офіційно участь президент Ґватемалі і в першому дні Конґресу промовляв президент Гондурасу.

В Торонті відбулася 8-ма Наукова Конференція Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді

Торонто. — В днях 11 і 12 жовтня ц. р. відбулася тут Восьма Нукова Конференція Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді, що його очолює проф. д-р Є. Вертипорох. В конференції взяло участь яких сто осіб. Праці конференції проходили по комісіях — історичній, що нею проводив проф. Степан Килимник, філософічній — під проводом д-ра М. Гути і природничо-медичній під проводом проф. В. Іваниса. На всіх цих комісіях прочитано 14 доповідей — о. М. Оленчука, проф. д-ра М. Андрусяка дир. Степана Гевака, д-ра Б. Казимири, о. Я. Федуника, проф. Т. Залеського, проф. С Миколина, інж. Яр. Гарасевича, проф. д-ра В. Лева, проф. Д-ра Є. Сластененка, проф інж. М. Боровського, проф. д-ра Є Вертипороха і д-ра М. Гути. Пленарна сесія конференції відбулася в неділю дня 12 жовтня під проводом проф. д-ра Євгена Вертипороха з доповідями проф. С. Килимника, проф. інж. Василя Іваниса, д-ра С. Росохи та д-ра Д. Бучинського.

ДЕ ҐОЛЬ ПЕРЕМАГАЄ ФРАНЦУЗЬКИХ ЕКСТРЕМІСТІВ В АЛЬЖИРІ

Париж. — Заповіджений французькими правими колоніялістами генеральний страйк в Альжирі на четвер 16-го ц. м., у демонстраційному протесті проти розпорядження французького прем'єра, генерала Шарля де Ґоля, щоб військовики в Альжирі перестали займатися активно політикою, не відбувся. Відкликав його в останній хвилині сам Все-альжирський Комітет публічної безпеки, що був проголосив страйк. Розпорядок ген. Ґоля мав повний успіх. Генерал парашутистів де Массі, який був головою Все - альжирського Комітету безпеки, виступив із нього разом з усіми іншими старшинами і те само сталося в льокальних Комітетах. Цивільні члени названих Комітетів обурились і пробували демонструвати проти Ґоля, але на цьому тлі прийшло всередині Комітетів до палких суперечок. Один за другим цивільні члени почали також зголошувати зречення і виступлення з Комітетів. Головний командант французьких військ в Альжирі, генерал Раул Салян, який патронував і потурав створенню Комітетів публічної безпеки в Альжирі 13 травня ц. р. в акції спротиву проти центрального французького уряду П'єра Пфлімлена, тепер цілком повинувався приказам де Ґоля, заборонив всякі публічні демонстрації і страйк та заявив, що всі публічні виступи проти центрального уряду Франції буде здавлювати військом. Проти французьких екстремістів виступили теж усі ті видатні мусульманські діячі, які вступили були до Комітетів Безпеки і причинились до приходу до влади де Ґоля, розраховуючи, що він швидше заведе мир в Альжирі, ніж люди з 4-ої Французької Республіки. Таким чином французькі реакційні кола в Альжирі, зорганізовані в отих Комітетах публічної безпеки, насправді потерпіли велику поразку. Названі Комітети втратили всяке значення і знаходяться перед ліквідацією — твердить преса. Апелі альжирських колоніяльних екстремістів до видатних політичних правих діячів у Франції, як напр. до кол. прем'єра Жоржа Бідо й інших, що підтримували були „революцію" альжирських колоністів проти Пфлімлена в травні ц. р., не мали ніякого успіху бо ті діячі здебільша навіть не відповіли альжирським авантурникам. Таким чином не вдалася — коментує преса — „друга революція", що її хотіли перевести скрайні праві французькі елементи в Альжирі, цим разом проти де Ґоля. Де Ґоль матиме тепер, доходить до висновку преса, куди легший шлях для дійсних реформ в Альжирі.

Китайські націоналісти передбачають довгий спокій у протоці Формози

Тайпей. — Китайські націоналістичні кола переконані, що проголошене комуністами припинення збройних дій в обширі острова Квімой спершу на тиждень, потім на дальших два тижні, — триватиме довший час. Керівні діячі вільного Китаю — за твердженням тамошніх закордонних обсерваторів — передбачують, що комуно - китайський уряд в Пейпінґу або проголосить, що з уваги на припинення американцями конвоювання націоналістичних кораблів вони, комуністи, продовжують на необмежений час перемир'я в Квімою, або — без ніякого проголошення, просто доконаним фактом, вони зберігатимуть спокій. За порадою американців — твердять закордонні обсерватори — вільний Китай рішив припинити розвідчі лети над китайським суходолом, щоб не опровокувати комуністів і не давати їм в руки арґументу для відновлення атак. Командант 100,000-го націоналістичного гарнізону на Квімої, генерал Гу Лієн, підкреслив високу мораль і стійкість не тільки серед військовиків, але й серед близько 50,000 тамошнього цивільного населення. Знову ж генерал Гуан Чієнг з націоналістичного штабу на Формозі, звернув увагу на надзвичайно високу бойову мораль вояків і летунів з-поміж молоді, народженої вже на Формозі (Тайвані). До цього часу були скептики, чи молоді тайванці, які не знають комуністів, захочуть завзято битися проте них. Криза у протоці Формози виявила, що цей острах був безпідставний. Це один із моментів поразки комуністів. За твердженням китайських націоналістичних фахівців, комуністи, витративши коло пів мільйона гарматніх стрілен на острілювання Квімою, значно надщербили свої амуніційні запаси, не осягнувши ніякої військової користи, зате поважну політичну втрату.

„Уряд спасення" в Ливані заповідає „нову еру"

Бейрут. — Новостворений чотирочленний уряд Рашіда Карамі видав через радіо в минулу середу 15 ц. м. заклик до ливанського народу, заповідаючи, що „від завтра почнеться в країні нова ера". До цього уряду належать два члени колишньої мусульманської опозиції проти політики президента Каміля Шамуна, між ними прем'єр Карамі, і два члени з християнського табору Шамуна. Всі міністерські ресорти поділено тільки між отих чотирьох членів уряду. Міністром закордонних справ став колишній прем'єр Гуссейн Уейні, поміркований „неввтраліст". Взагалі всі чотири діячі — політично поміркований, дармащо сам Карамі спирався був на збройних партизанів в місті Тріполі, а Пієр Гемаель, католик і про-західній прихильник Каміля Шамуна, вів збройну боротьбу проти уряду Карамі. У публічному житті відразу позначилася зміна. Майже всі крамниці відчинились. Настало повне відпруження атмосфери.

В АМЕРИЦІ

● **У Венесуелі** розбився транспортовий літак, що летів із Панами до Макараїбо. 24 особи згинуло. Догадуються, що літак розбився тому, що налетів на верпюк гори.

● **Президент** Принстонського університету д-р Роберт Ґоґін і три інші педагоги в неділю, 19 жовтня відлітають доЮґославії, де вивчатимуть навчальні процеси та методику праці в університетах та науково-дослідних інституціях, а також обговорюватимуть можливість виміни студентів між ЗДА і Юґославією.

● **Науковці і техніки** Відділу керованих ракет при команді летунства досліджують усі ті дані про космічні простори, що їх зібрала ракета „Піонер", яка вилетіла була до висоти 79,000 миль.

● **Приятелька** пані Еліт Боллінґ Вилсон, вдови президента ЗДА, панна Белл Вилкокс Барук (донька відомого фінансіста Бернарда Барука) з нагоди 86-х народин пані Вилсон відкрила в шпиталі Белвю в Ню Йорку окрему кімнату, названу її ім'ям. Ця кімната устаткована різноманітним приладдям, з поміччю якого непрацездатні інваліди зможуть набувати можливість заробляти собі на прожиток.

● **16-го жовтня** у Ню Йорку в Клюбі при Сіті Каледж відзначено 80-річчя відомого письменника Ептона Сінклера, який на це відзначення прислав з Каліфорнії зарекордовану промову. В цій промові письменник говорив про той настрій, який осягнули ЗДА впродовж останніх 50 років, і згадує життя в Америці, коли не було соціяльного забезпечення, допомоги безробітним, робітничих організацій і т. п. На думку Сінклера, це заслуга того „соціялізму", який він колись організував.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Колґейтський Університет** видав багато ілюстроване звідомлення про десяту річну Колґейтську Конференцію для справ закордонної політики, що відбулася в днях 1 до 5 липня ц. р. У звідомленні вміщені ілюстрації з виступів українських учасників конференції, як теж фотостати з газетних відзивів про Конференцію. Окремо подана перша сторінка англомовного органу УККА „Український Бюлетень" із статтею про цю Конференцію.

● **Братство св. Николая, 5-ий Відділ** УНСоюзу в Асторії, Н. Й., організує сьогодні, в суботу, 18-го жовтня ц. р., автобусову прогулянку на Союзівку. Три десятки осіб уже зголосилось, а інші ще можуть зголоситись до участи в цій атракційній прогулянці на оселю УНСоюзу, що саме тепер прикрашується чудовими осінніми кольорами.

● **Інж. Степан Микилита**, видатний український громадський діяч, секретар інженерського факультету Паранського Університету і член бразилійської Християнсько - Демократичної Партії кандидує на федерального депутата до бразилійського парляменту. На естедуальних стейтових депутатів кандидують м. ін. д-р Амврозій Хома та о. Володимир Ханейко з Північної Парани.

● **Новою українською торговельною станицею збагатилось Джерзі Сіті**, як минулого четверга, 16-го жовтня, два українські підприємці: п. М. Пилипчак, що з родиною належить до УНСоюзу, та п. Ол. Рибальченко відкрили новий склеп м'ясних виробів при Джерзі і Нюарк евенях, назвавши його „Европа". Обидва власники належать до нових поселенців та зійшлись з двох кінців України: п. Пилипчак з „Засяння", а п. Рибальченко з Харківщини. Їхня нова крамниця має наймодерніше устаткування та вже в першому дні після відкриття здобула собі велику популярність.

У СВІТІ

● **Чужинецькі дипломати в Москві** звернули увагу на те, що останньою найбільш протеґованою Хрущовим особою є мусульманин Нурітдін Мухітдінов, якого введено до президії компартії в грудні минулого року на місце Хрущова. Мухітдінов є тепер найавторитетнішим у большевицькій верхівці референтом справ Середнього Сходу. Недавно він їздив до Каїро, щоб скріпити й так дуже близькі взаємини між Москвою і Нассером.

● **Аматори-нумізмати** (колекціонери давніх монет) зацікавлені фактом, що в домовину померлого Папи Пія XII вкладено у металевій пушці поруч із його життєписом 19 золотих, 19 срібних і 19 мідяних монет, з кожного року перебування його на Апостольському Престолі. Археологи й історики, на основі знайдених у могилах монет, не тільки відтворюють дату поховання, але й розпізнають, чиї тлінні останки знаходяться в могилі.

● **У Вумері, в Австралії**, заарештовано англійського летуна М. Дж Бравна, який передавав большевикам відомості про досліди з ракетами, що їх переводиться в обширі того міста. Англійське міністерство летунства офіційно потвердило „підозру щодо неправильного використання таємних військових інформацій". Летуна Бравна перевезено до Лондону на переслухання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДИСКУСІЯ ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ

Цілком ясно, що в країні, де не існує цензури говореного і писаного слова, політичні діячі у своїх промовах і часописи не можуть промовчувати питань закордонної політики та задовольнятись свідомістю, що вирішує їх уряд. Нормування відносин держави із зовнішнім світом є тільки одним із завдань державної політики, одною з ділянок державного життя, і ця ділянка мусить підлягати публічній аналізі та критиці, як і всі інші ділянки. Тому, що від закордонної політики залежить здебільша мир чи війна для країни, найширші кола громадянства не можуть байдуже ставитися до неї. Послідовно, в публічному обмірковуванні проблем закордонної політики мусять вкрадатися нотки більшої пристрасти, ніж в іншій полеміці.

Специфічне місце в публічних дебатах займають закордонно-політичні справи тому, що до таких дебатів особливо пильно прислухаються всі чужі держави. Існує завжди небезпека, що такі публічні дебати можуть фальшиво інтерпретувати чужі держави, особливо ті, в яких панує тоталітарний режим, а його творці й керівники взагалі не розуміють суті і потреби таких дебатів, та ще й публічного критикування уряду. Ця небезпека зростає, коли публічні дебати стосуються якоїсь гостро-актуальної і запальної міжнародної проблеми, і тоді, коли тон дебатів неприродно підвищений. Це буває в моментах виборчої міжпартійної розгри, коли зишукується й плями на сонці противника, аби його перемогти, і в полемічному запалі не дуже перебирається в арґументах. У таких моментах потрібна особлива обережність, щоб задля партійної користи не пошкодити державній справі.

Маючи це на увазі однаково кол. през. Труман, що — зрештою — відомий із своєї полемічної безпардонности, і президент Айзенгавер виступили проти втягання проблем закордонної політики у передвиборчу кампанію. Айзенгавер, признавши вартість і доцільність „інтеліґентних арґументів і інтеліґентної критики", висловився за стушовування її в передвиборчому часі, звертаючи увагу на те, що оприлюднений закид викликає контрзакид і створює спіралю обвинувачень та контробвинувачень. Таке становище Айзенгавера, висловлене на його останній пресовій конференції в минулу середу, можна розуміти, як осуд різкого публічного виступу віце-президента Ричарда Ніксона, який заявив, що „політика Трумана-Ачесона привела до війни, а політика Айзенгавера-Доллеса — до миру". Проте, Ніксон відповідав на ще гостріші закиди кол. державного секретаря Діна Ачесона і частинно демократичного сенатора Ґріна, що, мовляв, оборона Квімою в Формозькій протоці не варта й одного американського вояка, і що політика теперішньої республіканської адміністрації штовхає Америку в атомову війну „в невідповідний час, на невідповідному місці і без союзників". Ніксон боронить своє становище арґументом, що мовчанка на закиди противника шкодить партії, і тому ці закиди треба спростувати. У цій справі забрав слово й державний секретар Доллес, який сам ніколи публічно не полемізує з противниками, але який признав, що Ніксон, зачеплений демократами, мав право відповідати.

Самі американці, особливо люди з політичного світу, не беруть трагічно ані передвиборчих взаємних партійних закидів, ані дискусії, чи треба про такі справи публічно говорити. Мало є інших таких країн, як ця, де закордонна політика — двопартійна. У проблемах російського імперіялізму та комуністичного експансіонізму, фінансово-технічної допомоги закордонові, колективних пактів безпеки, закордонних мілітарних баз, тісної пан-американської співпраці, вірности союзам з державами НАТО, Багдадського пакту та СЕАТО і з різними країнами з-поза них (Японія, Південна Корея, вільний Китай, Південний В'єтнам, Еспанія), потреби приязни з арабським світом, об'єднання Німеччини, відношення до ОН, міжнародного роззброєння — в усіх цих найважливіших засадничих справах закордонної політики ЗДА обидві партії займають тотожне або майже тотожне становище. Але Москва і Пейпінґ, які, не зважаючи на більйони, витрачувані на шпигунів і на всіх „всміхнених Майків" — Менщікових, — все ще не розуміють дійсного обличчя Америки, тішаться неперебірливими закидами одної американської партії проти другої, уважають таку полеміку за доказ слабости уряду ЗДА і піддають під сумнів вартість державних заяв, що є ніби тільки заявами „Доллеса і гуртка йому подібних паліїв війни". Ось чому в таких ненормальних відносинах у світі треба обмежувати добровільно благодаті демократичної полеміки.

Мілена Гудницька

ПОВОРОТ ПІЯ XII ДО РИМУ

Рим, 12 жовтня. — Три з половиною години тривала остання дорога Папи Пія XII до Вічного Міста. О пів до третьої винесли тіло Архипастира з літньої резиденції в Кастель Ґандольфо. Точно о шостій годині вечора чоло жалібної процесії досягло порталю собору св. Петра.

Перед труною — Понтифікальний Хрест. За ним — чорне похоронне авто з прозорими кришталевими стінами. Структура похоронного авта проста, без будь-яких оздоб. За ним — авта з найближчою родиною і найвищими церковними достойниками. А далі — на три кілометри довжини жалобний похід, зложений виключно з духівництва: єпископи і прелати, члени Конґреґацій і Колеґій, каноніки і пароxи, високі достойники й скромні сільські панотці, чоловічі й жіночі монаші чини.

Ще поки похоронний похід вирушив з Кастель Ґандольфо, вулиці Риму почали наповнюватися вірними. Хто не сидів біля телевізійного апарата, вийшов на місто, щоб заздалегідь зайняти місце на одній з вулиць чи площ, якими мав проходити похід. Увесь Рим хотів попрощатися з „своїм" Папою: бо ж Евдженіо Пачеллі був „Романо ді Рома", себто „римлянином родом з Риму". Всі хідники й тераси, кожен бальков і кожне вікно, перетворились на трибуни, на яких товпилися непроглядні маси глядачів. Чим ближче Ватикану, тим більше людей. На Піяцца Сан Джованні людська товпа плила рікою. На Вія Меруляна ріка розлилася в море. На Піяцца Венеція море стало океаном.

Був чарівний осінній, як на цю пору року вийнятково гарячий, день. Небо мало колір прозорого лазуру. На ньому горіло чисте блідозолоте сонце, наповнюючи всю атмосферу блисками топазу. Рим дня 10-го жовтня 1958 року, в день перенесення тлінних останків Папи до Ватикану, у цих післяполудневих годинах, під цією шовковою синявою неба і в цьому дивному жовтавому світлі, робив нереальне враження.

Настрій неземської події збільшувала глибока тиша. Бо хоч вулиці були вщерть повні людей, проте ця людська маса зберігала абсолютне мовчання. Спершу в цьому мовчанні було напружене вичікування. Згодом, коли похоронна процесія проходила повз глядачів, вони немов кам'яніли в патетичній жалобі.

Коли віз із земними останками Папи зближався до Ватикану, була вже майже ніч. Численні рефлектори на Піяцца Сан Пістро розвіювали сутінки осіннього вечора, дозволяючи стежити за церемоніялом перед собором. Могутні дзвони собору дзвонили повільним жалобним ритмом.

Точно о шостій годині Пій XII останній раз переступив поріг Ватиканської святині. Увійшов до неї, щоб залишитися там назавжди.

Два наступні дні, вчора і сьогодні, тіло Пія XII було виставлене в катедрі св. Петра, щоб дати змогу вірним віддати йому останній поклін.

Люди збираються на площі перед собором і групами підходять ближче до одної з його брам з правого боку фронтону. Чекають на свою чергу довше чи коротше, залежно від пори дня та інших обставин, що впливають на більший чи менший приплив людської хвилі. Грандіозні розміри Піяцца Сан Пістро поглинають без труду маси прочан. Навіть кілька- чи кільканадцятитисячні групи видаються здалеку, в перспективі цілої площі, малими гуртами.

В самому центрі святині, під куполом Мікель-Анджельо, стоїть величезний катафальк. Стоїть у тому самому місці, де раніше, за життя Папи Пія XII ставили трон, з якого він промовляв, підіймаючи свої тонкі руки і благословляючи увесь світ.

Катафальк вкритий пурпурними шовками (бо пурпура — це колір папської жалоби), оточений канделябрами з височенними горіючими свічами.

На голові тіяра, тіло убране в понтифікальні пурпурні шати, руки зложені на грудях.

Навіть із віддалі можна пізнати характеристичний профіль. Але гострий гачкуватий ніс — це одиноке, що ще нагадує постать Папи Пія XII, яким його знав увесь світ. З обличчя зникли сліди передсмертних страждань, такі виразні на фотознімках, зроблених безпосередньо після смерти. Тепер це неймовірно мале обличчя робить враження немов викутого з каменю тисячу років тому. Коли Пій XII промовляв під час авдієнцій на злободенні теми, про справи, що непокоять сучасне людство, всі дивувалися його незвичайній мудрості. Коли складав руки в молитві, виглядав як святець з ґотицьких вітражів. Його невсипуща роботящість виявляла потребу безнастанної активности, вічно напружені нерви, неможливість відпочинку. Тепер із постаті на катафальку віє абсолютною непричетністю до справ цього світу.

Марноту людського життя, життя кожної людини, підкреслює оточення: оця безмежна базиліка, яку назвали передпокоєм вічности; оці мозаїки і фрески, баня і колони, мармури і бронзи. Лежать на катафальку тлінні останки Папи Пія XII, раба Божого, Евдженія Пачеллі, який у своєму заповіті молив Господа: „Помилуй мене, Боже, у Твоєму милосерді..."

Український Народний Союз це суто демократична українська братська організація. Стати її членом, — це не тільки забезпечити себе і своїх рідних матеріяльно. Це значить, бути співвласником його надбань і вибирати, чи бути вибраним в його керівні органи.

НЕДОЛІКИ, НЕДОРОБКИ І... НЕДОСКАЗИ

В підсовєтській українській публіцистиці завелася останнім часом мода виступати із статтями на тему „невідкладних завдань" в такій чи іншій, як виявляється щойно тепер після сорока років існування „радянської держави", цілком відсталій ділянці. Такі статті, що їх пишуть компетентні керівники тих чи інших установ, починаються з-правила деклараціями про „могутнє піднесення" в даній галузі, про „пафос трудового героїзму радянських людей", про „пожвавлення" й „зрушення" і про те, яку „велетенську роль" відіграв у всьому цьому „пафосі" та „зрушенні"... 20-ий з'їзд КПСС. І закінчуються такі статті так само з-правила переліком різних „недоліків", які існують в даній галузі і які свідчать, що на ділі ніякого зрушення чи пожвавлення тут не було і нема.

Одну з таких статтей про невідкладні „завдання розвитку історичної науки" на Україні опублікував у серпневій книжці журналу „Комуніст України" директор Інституту Історії при Академії Наук УССР О. Касименко (зреферована вже в „Свободі"). З достоменно такою ж шабльоновою статтею виступив місяць пізніше, у вересневому числі „Комуніста України" О. Нестеренко, професор і доктор економічних наук, директор Інституту Економіки АН УССР.

Свою статтю про „Невідкладні завдання розвитку економічної науки на Україні" О. Нестеренко починає згаданими вже пеанами на тему „могутнього економічного піднесення" і „глибоких змін", що їх „внесли за останні роки Комуністична Партія Радянського Союзу, її Центральний Комітет в усі сторони нашої господарської діяльности, в усі клітини економічного життя" і т. д. Але зараз же потім він переходить до справи „відставання економічної науки", яке буцімто існувало тільки до 20-го з'їзду і було спричинене „наслідками культу особи", значить Иосифом Сталіним. Ці „наслідки", за словами О. Нестеренка, „сковували творчу ініціятиву науковців, приводили до того, що вони лише повторювали відомі положення клясиків марксизму-ленінізму, на всі лади цитували і, в кращому разі, наводили деякі дані для підтвердження правильности цитати". Схарактеризувавши такими дошкульними словами совєтську науку, що цілими десятиріччями була „найпередовішою в світі", О. Нестеренко стверджує досить несміливо, що в цій ділянці — в галузі розвитку економічної науки — „помітні значні зрушення" і навіть „значне пожвавлення", які виявилися у збільшенні кількости надрукованих книжок, брошур та статтей, в тому, що для економістів тепер ... „ширше відкрито доступ до архівних матеріялів та всяких статистичних даних" (що, до речі, в усьому світі є цілком таки зрозумілою справою в кожній з наукових ділянок — О. Р.) і ще в тому, що „результати науково-дослідної роботи на Україні за останній період ... непогані".

В чому виявляється ота „непоганість", автор не з'ясовує, хоч перелік приведених ним самим у дальшому недоліків і недоробок свідчить про цілком таки поганий стан „в галузі розвитку економічної науки".

„... у нас ще є багато недоробок, неорганізованости, а подекуди й просто бездіяльности, — вигукує О. Нестеренко. — Коли зіставимо кількість друкованих праць з наявністю кадрів економістів у республіці (УССР — О. Р.), вийде дуже невтішна картина. Так, минулого року опубліковано наукових праць у середньому по 3-4 сторінки на науковця. А коли взяти всіх економістів з вищою освітою, то в середньому припаде на кожного лише по (... — О. Р.) третині сторінки.

„Хоч абсолютна більшість економістів, особливо вузів — фахівці саме з політичної економії, цей предмет не займає належного місця серед наукових праць. Особливо мало на цю тему написано монографій ... Якою відсталою є ця ділянка, говорить хоча б той факт, що у нас майже немає скільки-небудь солідних праць з політекономії соціялізму ... З питань політекономії капіталізму надруковано кілька фундаментальних праць ... А з питань політекономії соціялізму навіть важко назвати якусь-небудь значну працю".

„Однією з причин, що гальмує розвиток наукових досліджень в галузі політекономії ... є все ще не переборений до кінця догматизм. Правда, в працях наших науковців значно більше стало власних теоретичних узагальнень і висновків, конкретних пропозицій. Але сказати, що кожна з них чимось, хоча б у невеликій мірі, збагачує науку й соціялістичну практику, ми не можемо, і справа тут не тільки в тому, що науковці ще не відмовились остаточно від старих методів і не навчились працювати по-новому, а часто і в тому, що їх спонукують до тих методів. Взяти, наприклад, таке досить поширене явище. Приносить автор свій рукопис у редакцію чи видавництво. Прочитавши рукопис і натрапивши на якесь теоретичне положення, редактор часто запитує, звідки його взято. І боронь Боже (у автора з малої букви — О. Р.) авторові не показати, звідки він узяв, вірніше, списав це положення. І так чи інакше автор змушений ховатись за цитату, за чиюсь авторитетну думку, бо ніякі його докази, переконування, як правило, до уваги не беруться ... Коли автор хоче, щоб його праця побачила світ, він мусить іти на поступки, часто мимо своєї волі підправляти, а то й різати рукопис".

До дальших недоліків економічної науки в Українській ССР О. Нестеренко зараховує такі засадничі справи, як відсутність підручника з історії економічної думки на Україні, брак „систематизованого курсу історії промисловости" УССР і зв'язаний з цим „прикрий факт, що навіть в економічних вузах республіки не читається курс історії народного господарства УРСР та історії економічної думки на Україні".

Крім цих недоліків, „велике занепокоєння" в О. Нестеренка викликає стан статистичної науки в УССР. „Про значення статистики для економічної науки, — пише він, — ... навряд чи треба говорити. Кожен науковець-економіст знає з власного досві-

(Продовження на стор. 3-тій)

Б. Сивенко

З ПІСНЕЮ НА УСТАХ І БАНДУРОЮ В РУКАХ

1958-ий рік в житті української громади вільного світу вже вписав незатертими літерами один великий осяг: мистецьке турне Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Ми цілком свідомо твердимо: вписав, хоч до кінця року ще маємо понад два місяці, а головна частина турне-гастролі в Европі — щойно починається. Отже, щоб це наше твердження — як те „гоп" перед стрибком — не здалося громаді безпідставним і зарозумілим, ми й хочемо коротко тут його обґрунтувати.

Кожна акція — політична, громадська, культурно-мистецька в житті будь-якого народу важлива не тільки видним для ока і переконливим матеріяльним вислідом; навіть взагалі не вислідом на сьогодні, а важлива насамперед тим, як і наскільки глибоко ця акція сколихнула дане суспільство, зворушила думки й почуття. „Ціль є ніщо, рух є все!" — ця Бернштайнова сентенція має в собі багато слушности, коли мова про явища суспільного життя.

Підготовча акція до цьогорічної виправи Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка в европейське турне тривала понад півтора року і була одною з найважливіших акцій української еміґраційної спільноти, акцією, що об'єднувала — як може ніяка інша — порізнену групово-партійними впливами нашу громадськість в одному пориві, в спільній свідомості. І перший великий плюс здійснюваного нині мистецького турне — це поєднання в справжньому українстві всієї, чи майже всієї нашої еміґраційної громади; в певному патріотичному піднесенні, яке, очевидно, передається від батьків і взагалі дорослих, дітям, нашій молоді, полишаючи позитивний слід, що гальмуватиме її відхід від українства.

Не абияке значення має й культурно-мистецький бік справи. Ніде правди діти: за два роки — 1956 і 1957, коли Капеля, об'їхавши попереду 1955 року, більшість українських скупчень ЗДА і Канади, не давала (поза Дітройтом) про себе знати, — серед української людности вже можна було помітити якусь не то зневіру, не то байдужість до справ Капелі. Мовляв, вона „видихалась", „відспівала своє" і нема на те ради. Цей депресивний настрій частини громадськости був явно небезпечний, бо впливав і на членів Капелі, зокрема тих, що жили поза Дітройтом. Тож тим більша заслуга і тим більшу вдячність ми повинні почувати до Управи Капелі, її голови Петра Гончаренка та до Управи Т-ва Приятелів Капелі в Дітройті на чолі з інж. Ат. Мілиничем, які не дали себе покинути зневірі, а, навпаки, зуміли розгорнути широку кампанію за мистецьку подорож Капелі до Европи.

І коли вже Капелю заанґажувало Міжнародне концертове бюро в Брюсселі, тобто, коли турне стало близькою реальністю, тоді як же швидко мистецький запал охопив навіть і тих членів Капелі, які піддались були настроям байдужости! Кожен став „підкручувати" не тільки струни бандури, а й власний голос, цікавитися репертуаром (а чи доведеться вивчати нові пісні і які саме?), перетрушувати власну пам'ять і вправність рук. Та вже заради одного цього варто було ініціювати подорож!

Однак, візія европейського турне не лише вдихнула нову бадьорість і запал в давніх членів Капелі, стимулюючи їх всіляко поліпшити свою „мистецьку форму". Не менше значення має й та обставина, що в процесі підготови Капелі до турне виринула потреба поповнити її склад новими співаками. Оголошений набір — як завжди в цих випадках — спричинився, з одного боку, до популяризації Капелі серед учнівства музично-співочих шкіл ЗДА і Канади, а з другого — стимулював працю над собою, над своїм голосом у всіх заінтересованих осіб. Оскільки це у великій мірі молодь, то вага її мистецького пожвавлення для всіх очевидна.

Капеля виїздить до Европи. Побажаймо їй найкращих успіхів — моральних і матеріяльних. Але не забуваймо головного: найбільший успіх Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка вже осягла, а з нею і вся українська спільнота: цей успіх — сама виправа капелян до Европи — з піснею на устах і бандурою в руках. Акція, що сколихнула українською громадою, змусила живіше забитися всі українські серця і ще раз нагадати світові про невмирущі мистецькі скарби українського народу.

БАБИНЕ ЛІТО

Осінь, в образі моєї Бабці,
Сіла під хатинкою на призьбі,
Ноги взувши у м'якенькі капці,
У яких вона ходила скрізь би.

Склавши руки зморщені старечі,
З шелестом молитви на устах,
Жовту хустку нап'яла на плечі,
Задивилась на широкий шлях...

А коли всміхнулася бабуся,
Стало тепло,
як при грубці взимку.
Вітер біле павутиння трусить,
Надягнувши шапку-невидимку.

Хто ж то мав терпіння, уміння
Сплести килим
з листя і проміння?!
І не віриться, що це — не казка,
Тільки золота осіння ласка.

ГАННА ЧЕРІНЬ

Жовтень 1958

Володимир Несторович

КОЛИ СМЕРТЬ СКАЛИЛА ЗУБИ...

(14)

Мова його була українська, хоч заносила „солдатським жарґоном". Охочий до розмови, сказав зразу, що херсонець. Поміг перелізти через дротяні засіки і перебратись через річку. Та на тому березі Ценівки зробилось лячно: гора, здавалось, підносилась до самого неба і по ній невтомно била австрійська артилерія. Досі начебто ніякого відношення не мали до Юліяна гранати, що проносились гамірливо над головою. А тепер бачив, що терен, кудою йшла його дорога, густо б'є фонтанами землі і ніде заховатись від цього не можна...

У старшинській школі не раз викладачі споминали гарматний „Шперфоєр", що утруднює підсувати резерви. Тепер був він однаково вбивчий для росіян і для своїх, що попали в полон. Та хто з тим рахувався? Їх відписали з бойового реєстру, і війна йшла далі без затримки. Розколинами, що їх раніше сперта спостерігав Юліян у далековиді (вже й не пам'ятав куди він дівся), рухалися тепер солдати, вели й несли поранених, і в не одній напевно чимало таких, як він, австрійців прокладало собі шлях в непевності кожного кроку. В таку розколину втягнув Юліяна херсонець, і в нього з'явилась безприкладна досі жадоба життя. Щоб наснажитись припливом енерґії, він змусив себе думати про Київ, про те, що висмикнеться з таборів, поїде туди і заживе повним життям... Може й добре, що не вмер за Австрію. Хіба Австрія для нього ідея? Союзник проти Росії! Так — це правда. Але хоч би й так. Солодко вмерти за ідею, а ще солодше жити й трудитись для неї. Та й узагалі... жити, жити!

Він пнявся щозмоги вгору, де-не-де на стрімкіших місцях падав і скочувався, а кожний раз, коли поблизу розривалась граната, тулився до землі з тваринним переляком і побожно хрестився, хрестився й херсонець, приговорюючи, щоб заспокоїти Юліяна і либонь себе самого: „Нічого боятись! Пішло боком! Уже недалечко спасіння!"... Місцями хапав його за руку, щоб дорешти не вибився з сил.

Досягли верха і йшли тепер ровами, що їх вирили солдати. Юліян дивувався, що ровів так багато. Цілі лябіринти. А війська скільки в них! Боже Ти мій! Що це буде, — думав Юліян, — як ця нова лявіна скотиться на долину? Бідний фронт, бідні Бережани, а може й Львів! Тридцять п'ятий ляндвер витереблять дорешти...

Обидва вояки, один без зброї, а другий озброєний, просувались довго ровами, де густим гусаком, притулені до стін, стояли солдати з переляканими очима, притискаючи до себе рушниці, на яких грізно стирчали баґнети.

— „Зводний" — говорив котрийсь солдат, який визнавався в австрійських зірках, пришитих на комір, коли вони переходили мимо. І Юліян відчув, що „шаржа" в них у пошанівку, що „унтерофіцери" в російській армії не абищо...

Коли доходили до краю окопної мережі з пекельною силою розірвалась австрійська граната. На них сипнуло землею, а в Юліянову руку, що нею в цей момент він прикрив голову, попав уламок. Він різнув йому руку і кудись полетів. Розріз не був великий, зате крови йшло багато.

— Нічого, не турбуйся, земляче (він уже встиг усвідомити собі їхню спільність крови) — втихомирював конвоїр. — Ось і санітарний пункт перед нами.

Збігали обидва згори з легкою душею, прямуючи туди, де маяв білий прапор з червоним хрестом. Праворуч гармаші поралися біля батерії, що ревно відбубнювала свою роботу, а поруч стелився битий шлях, що вів у село, повне стріх і зелених садків.

На „пункті" стояло велике брезентове шатро і кілька червонохресних амбулянсів. Довкруги лежали ранені, одні на ношах, інші на соломі, накиненій на землю, з перев'язками і без.

Фельдшер вичистив Юліянові рану, ствердив пінсеткою, що в рані нема відламка гранати, залив рану чимось пекучим і перев'язав. Опісля ввічливо посміхнувся і сказав весело:

— Ну, рубець звичайно залишиться, але сватитись тобі „не помішає"...

Це було сказане по-українськи, і Юліян почув таке тепло в душі, що готов був фельдшера розцілувати. Але він вже був зайнятий перев'язкою чергового і тільки дружньо кивнув головою.

•

В селі кишіло від полоненого воїцтва. (І коли ж їх стільки набралось? — думав новоприбулий). Між ним сновигали солдати, пробуючи внести порядок у цю роззброєну масу людей, смертельно втомлену, роздратовану й голодну.

Юліян знайшов кількох знайомих. Був однорічний капраль Давидович, що в останній хвилині доскочив з батавою резервістів, був Липичук і Карбута та старий друзяка Юльцьо Винярський, що вийшов в поле на одну маршкомпанію раніше. Було кілька рядовиків з його роя, був теж фрайтер Гринишин з частини Жакринича. Зате не було видно його самого.

— Щез, як крізь землю провалився, — сказав сумно фрайтер, прочуваючи щось недобре.

Біля криниці привів себе Юліян до порядку. Змив грубий шар бруду, що туго прилипло до обличчя, очистив мокрим лопухом куряву з уніформи й одягнув чисту сорочку, про яку навіть забув, що приготовив у хлібнику, щоб була під рукою.

Через дорогу стояла чепурненька хата. Нестара ще жінка винесла великий глечик гарячого молока і житнього запашного хліба. Не знати з якої спонуки покликала Рухлинського першим. Вона налляла по вінця бляшану „кварту" і тицьнула йому в руки разом з куснем хліба. Не встиг він ще подякувати, як жінку опали полонені. Кожний хотів бодай скубнути свіжого хліба і ковтнути щось гаряче. Юліян поспішав. У нього раптово виринула думка, що його місце між старшиною. Хіба ж не запевнив його капітан, коли був у землянці команди батальйону, що його аванс є вже фактом? Він кадет, отож і має право піти між офіцерів. Їм напевно і гроші платитимуть і працювати не примусять, ну і взагалі їм буде куди краще...

Насилу відірвався від якогось „унтера", що тягнув його в лави порядкованого ним відділу полонених, і кинувся на розшуки. Недалеко церкви побачив змасованих офіцерів.

Слухняно зголосився до першого скраю капітана, а цей провів його до майора, що був либонь найстарший ранґою і відповідальний за свою групу.

— Герр майор, кадет Рухлинський мельдет зіх ґегорзамст... — Витягнений на струну представив свою справу.

— Шкода, — сказав на те майор. — Про твій аванс мені нічого не відомо. Капітан фон Клюб поляг смертю героя, коли його вели в полон російські солдати. Мусите залишитися з „маншафтом". Не хочемо розводнювати нашого офіцерського корпусу. Не добре думав би тоді про нього ворог, на якого ласку ми тепер здані. Філь ґлік ін ґефанґеншафт...

Подав йому кістляву руку.

Юліян не сказав більше ні слова. „Штрамацько" вдарив рукою в дашок і відійшов до „своїх". Був приголомшений безоглядністю і навіть лютий за зневагу. Він, значить, „вода", що мала б зіпсувати смак офіцерського „шампана". В першій хвилині спалахнув у нього дух ребеліянта проти паничів, що в неволі розпускали свої віяльця з барвистих пер і хотіли ними імпонувати. Але виховання офіцерської школи, хоч і коротке, не змарнувалось. Йому втовкмачили в голову, що думати завжди треба „штандесґемес" і в найгіршій ситуації не затрачувати почуття дисципліни. Отож відігнав геть бунтарські думки і був уже готов навіть оправдати майора: раз він не має певности в авансі Рухлинського, то на слово йому вірити не може. Зрештою (думав він), може й справді краще бути першим між рівними, як останнім поміж нерівними...

З тим поринув він у юрбу рядовиків, що її далі перебирали, уставляли в дворяд і рахували. Ще трохи і закурeним шляхом посунув на схід, де на географічній карті десь значилась Росія, довжелезний похід новітніх бранців. Поки ще видно було, мали вони відробити ногами свій перший етап, поки ляжуть на відпочинок далеко від фронту, де вперше не доходитимуть ні гранати, ні шрапнелі, ні кулі рушниць чи голосне, потрясаюче „урраа" штурмуючого ворога... Траншеї, бруствери, засіки з колючого дроту віддалялись усе більше, зате в душі Рухлинського туга за рідними, за Львовом сягнула до самого її дна.

(Цим кінчаємо друк першої з десяти частин роману-хроніки „Близька далеч", яку автор готує до видання окремою книжкою).

(Кінець).

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ. СКРІПЛЮЙТЕ ГОЛОС УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ, ПОШЛІТЬ СВОЮ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

НЕДОЛІКИ, НЕДОРОБКИ І... НЕДОСКАЗИ

(Закінчення зі стор. 2)

ду, що без статистики... в цій галузі знань він безсилий. Тим часом статистиці, як науці, у нас і досі не приділяється належної уваги. Про це свідчить хоча б те, що на Україні немає жодного стаціонарного закладу, який би готував статистичні кадри. Хоч у вузах і читається курс статистики, та цей предмет часто викладають малокваліфіковані люди. Тому й наукових праць з цієї важливої галузі знань у республіці написано дуже мало. За останні роки вийшло тільки дві монографії і опубліковано 17 статтей".

Вже самий перелік наведених О. Нестеренком недоліків і недоробок в економічній науці підсовєтської України показує з усією наглядністю стан майже повної занедбаности і відсталости цієї наукової ділянки, позбавленої, з одного боку, таких суттєвих для розвитку тієї науки передумов, як доступ до архівів, статистичних даних та матеріямів, а з другого боку, можливости вирощувати й вишколювати нових спеціялістів у цій ділянці. Виявляючи деякі з існуючих недоліків О. Несторенко, один з найбільш авторитетних адміністративних діячів — директор інституту економіки — оминає недосказами, а то й мовчанням основну причину відсталости української економічної науки, що нею є стан повної економічної залежности України від Москви. Поки Україна перебуватиме в стані однієї із совєтських колоній, доти не може бути ніякої мови про якусь українську економічну науку. Не змінять існуючого стану відсталости ніякі гарні слова про такі чи інші „невідкладні завдання", ніякі пригадки О. Нестеренка, що „наймані писаки за кордоном, особливо в США, Канаді і Західній Німеччині, заповнюють книжкові ринки різними псевдонауковими „працями", в яких спотворюють нашу історію, зводять наклепи на нашу радянську дійсність". Не поможуть совєтським комісарам від економіки ні в чому і їхні заклики „викрити всі ці махінації, показати правдиво процес становлення й розвитку економіки соціялістичної України", значить, доводити і показувати те, чого не було і немає.

О. Р.

З наших буднів

ЕПІТАФІЯ МІСЯЦЕВІ

„Місяцю - князю, срібний вівчарю..."

Знаю я, знаю, Князю Нočі, чом засмутилося твоє личенько: вже не довго тобі князювати в небесних просторах, недовго мандрувати нічкою темною, стежкою таємною, і неначе човен в синім морі, виринати з-поза хмар!

Так, будеш ти, Князю, незабаром здетронізований. Вже люди видушили більшість земних князів і королів, тепер викінчують решту, а потім — на тебе черга. З різних секретних аеронавтичних споруд направились на тебе рила міжконтинентальних ракет, і це лише, кажуть вчені, „квестія часу", коли невгомонні людські істоти тотально тебе опанують, осідлають та загнуздають, щоб занадто не брикав понад хмарами.

Не знаю, Князю, що з тобою зроблять мої милі собраття... Замінять тебе у великий космічний рефлектор, чи у воєнну базу проти Сатурна, або Венери, приєднають тебе до НАТО чи до Варшавського пакту, — все це, покищо, одна невідома, бо й фактично не знати, звідки прийде „визволення" — зі Заходу, чи зі Сходу?

Знай, Князю, що коли на твому личеньку розтаборяться веселі „бойси" з ґумою в роті, з макогонами від бейзболу і самограючою „шафою", — то це буде Захід, Окцидент. Коли ж з'являться прикордонники в зелених шапках, з водкою і з гармошкою, то це буде Схід, Орієнт, азіятський край. Тоді, Князю, хай тебе Бог має в своїй опіці, може Він, Всемогучий, тебе врятує, все ж таки Йому з неба ближче до тебе, як нам, грішним, із землі.

„Місяцю - князю, срібний вівчарю..." Надивився ти на нашу земленьку за довгий свій вік і не одне диво бачив серед ночі проникливим своїм оком! Ти бачив перше гріхопадіння наших прабатьків у раю, ти бачив, що діється на Союзівці після забави під зоряним небом. — Цілі віки-сторіччя зідхали, мріяли і вдивлялись у тебе поети і причинні дівчата, семінаристки і в'язні з-поза ґрат, чумаки, цигани, партизани і бездомні пси...

Та найбільш інтенсивно назідхались до тебе закохані пари на лавочках по всіх парках світу! Ти бував частенько одиноким свідком і повірником їх сердечних справ, їх любовних секретів. Зате ж так ніжно називали тебе влюблені дівчата на нашій милій Україні!

„Ой, місяцю-місяченьку! — співали, — не світи нікому, тільки мому миленькому, як іде додому!" І зараз, у другій строфці, коментар: „А як милий іншу має, то зайди за хмару!"

А місяченько вірно виконував свою службу: як потреба цього вимагала, то світив, а як не треба було — заходив за хмару. „То виринав, то потопав".

Так було колись, Місяцю-князю ночі... Тепер справи дещо інакше представляються. Тепер закохані мчать на зустріч із скорістю 90 миль на годину, тож, річ ясна, не мають коли мріяти чи зідхати до тебе. А коли розскачуться довкола „бакси" чи засидяться до півночі в „драйв-іні", то напевно забудуть за місяць, зорі, хмаринки на небі та всі інші акцесуари романтичної епохи.

Так що може дійсно надійшла пора здати тебе, Князю, до музею?.. Що ж, прийми наприкінці цю епітафію від одного з тих, які вже своє одмріяли і відзідхали, все ж таки від чару твого таємного і донині не годні визволитись, навіть тут, під чужим небом і під чужими зорями.

І к е р.

Короткі Вістки

● **Франсуа Саґан**, 23-річна популярна французька письменниця, що вже зробила великий маєток на своїх творах (з них деякі сфільмовані), — мала важкий автомобільний випадок, в якому вона сама і її супутники були поранені. На судовій розправі адвокат Франсуа Саґан виправдував її тим, що на шляху була вибоїна. Поліція закидає письменниці, що вона їхала занадто швидко і не звертала уваги на придорожні знаки. Франсуа Саґан лежить у шпиталі.

● **Роберта Ковелл** заповіла, що пробуватиме встановити рекорд швидкости в леті двомоторовим англійським не ракетним бомбардувальником типу „Москіто" з західньої Африки до Бразилії. Роберта Ковелл ще 5 років тому була Робертом Ковеллом, англійським військовим летуном і водієм в автомобільних перегонах. Зміна її статі з чоловічої на жіночу була свого часу сенсацією в Англії.

● **Президія Комітету Українців Канади** вшанувала професора Дж. В. Симпсона та його дружину окремим прийняттям дня 1 жовтня ц. р. в Готелі Ст. Чарлз у Винніпегу. Вітав проф. Симпсона, як дослідника української історії і щирого приятеля канадійських українців президент КУК о. д-р В. Кушнір. Проф. Симпсон, відповідаючи на вітання, підкреслив у своїй промові, що історія канадійських українців є великим досягненням на полі політичнім, економічнім та культурнім.

● **Вечір присвячений творчості Ігоря Качуровського** влаштував дня 26 вересня ц. р. Літературно - Мистецький Клюб „Козуб" у Торонті. У програму вечора входила доповідь поета В. Олександрова про життя і творчість І. Качуровського і чи-

HELP WANTED FEMALE

МОЛОДУ УКРАЇНКУ зі знанням шиття приймемо на постійну працю. Платня після умови.
DANA FASHION STUDIO
547 Central Ave. — Newark, N.J.
Tel.: HU 3-9121

РІЗНЕ

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
УКРАЇНСЬКА РІЗЬБА.

Якщо ви вдоволені з обслуги української фірми — скажіть другим, якщо ні — скажіть нам.

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найліпше шведське SMORGASBORD
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

CATSKILL MT. RESORT:

43 sleepers, large dining room, dance hall, two bowling alleys, recreation rooms, large kitchen, walk-in-cooler, all fully equipped and furnished. Automatic Fire Alarm System. Steel filtered swimming pool, four room living quarters. — About 150 acres, sweeping lawns and woodlands. Owner retiring. Must be seen to be appreciated.
TWIN MOUNTAIN HOUSE
Elka Park, N. Y.

MISCELLANEOUS

Не чекайте аж Вам забракне! Зробіть запас вже тепер на неділю. Доставляємо дармо! Hempstead і Околиця. Телеф.: IVanhoe 3-1888
WALTER PODBIELSKI LIQUOR STORE
Всі популярні марки. Заграничні і домашні лікери, вина.
141 Westbury Blvd.
Hempstead, L. I.

ГРИБИ
Імпортовані з ПОЛЬЩІ і РОСІЇ.
Різні — Цілі — В частинах.
Популярні ціни.
KIRSCH MUSHROOM
168 Rivington St., NYC.
Tel.: GR 3-5393

FIORE'S — свіжо видобуте з копальні „Синє вугілля". Найбільший вугляний склад в місті. Одна величина — докладно вмите. Дає довше тривале тепло. На бажання забезпечений бюджетовий плян.
FIORE BROS., 40 La Salle St.
Staten Island 3, N. Y.
Gibraltar 2-5900

НА ПРОДАЖ ФУТРА
м'які і гладкі "mouton", футряні жакети в найновіших фасонах.
Тільки $39.50 у фабриці.
BOB FUR LTD.
315 7th Ave., близько 28th St.
4-ий поверх.
LA 4-1379

Вʼзвиш 100 років чесної обслуги.
BURNS BROS
BROOKLYN, N. Y.
● Олива до огрівання
● Вугілля
● Печі на оливу
Tel.: GLenmore 6-6500

Іван ВУЙКІВ
Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА
і перемоделює прохождені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і доставка на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

Кворлс про збройну вищість ЗДА над СССР

Шикаго, Ілліной. — Заступник секретаря оборони Доналд А. Кворлс промовляв на зборах Крайової Електричної Конференції і заявив, що ЗДА є під кожним оглядом сильніші від СССР, і що такими залишаться і надалі, якщо теперішню оборонну програму будуть здійснювати з дотеперішньою дбайливістю. „Коли дивимося на нашу вищу відплатну стратегічну силу, на нашу плинку і рухому тактичну силу, на наше промислове завзяття та економічну потугу, — то я не можу знайти причини, чому ми мали б бути нижчі від СССР в 1960 роках!", — казав заступник секретаря оборони. Та він підкреслював, що до нашої переваги над комуністами конче треба „стабільности в нашій економиці". Найважче буде затримати першенство в ділянці електроніки, бо СССР випускає щорічно більше число науковців та інженерів.

● 2,000 англійських парашутистів, переводячи на Кипрі ревізію в містечку з 5.000 населення, всіх без вийнятку мешканців загнали за дроти і групами вишиковували перед танком, в якому сидів замаскований донощик. На знак його руки — одних призначувано до кацету інших звільнювано. У тому містечку кипрські революціонери кількакратно робили засідки на англійських вояків.

РОЗШУКИ

Розшукую брата Володимира БУРЯКІВЦЯ, народж. 1920 р. в м. Чернобилі, Київської области, студента Київського Інженерно-Будівельного Інституту. Перебував як остарбайтер в м. Регенсбургу (Баварія). Пропав безслідно під час репатріяції в 1945 р. Просліце його перебування, чи про його долю, прошу повідомити за винагородою:
George BURIAKOWETZ
3503 Baring Street
Phila. 4, Pa., USA

Пошукую Ф. ШЛІХТУ, з Устилуга на Волині. Маю вістку від сестри. Писати:
B. MARCHUK
326 Ruby Street
Clarendon Hills, Ill.
Закордонні газети прошу передрукувати.

MISCELLANEOUS

СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ на РІЗДВО
до всіх країн ЕВРОПИ й АЗІЇ

Пачка Н $28.40
5 фт. шинки без костей. 5 фт. сметанкового масла. 5 фт. чистого смальцю. 5 фт. цукру.

Спеціяльна N. 3 $32.83
1000 g. найліпшої Бразилійської кави, 1000 g. Голляндського какао. 1000 g. чистого смальцю. 1000 g. сметанк. масла. 3000 g. цукру. 250 g. цейльонського чаю. 500 g. голляндської шоколяди. 500 g. сира 45% товщу. 1000 g. рижу. 500 g. сушених овочів. 200 американських папіросів.

Спеціяльна для жінок $76.20
3½ ярда 100% вовняної матерії на плащ. 3 ярди 100% вовн. матерії на жіночий костюм. 6 ярдів відповідної підшивки-рейон. 3 ярди 100% вовни на сукенку. 8 ярдів рейону на сукенки і блюзки. 8 ярдів перкалю на літні сукенки і блюзки.

ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ, Є ДЛЯ ВАС ВАРТОСТИ, 50 центів.

Витніть його і залучіть з Вашим замовленням до нас і можете відтягнути 50¢ від ціни.

Жадайте наших повних каталогів на пачки-дарунки і ліки.

Ми є першою фірмою у пересилці ГРОШЕЙ до краю, по спеціяльній ставці 10 рублів за доляра. Прошу довідатись.

GRAMERCY — DEPT. S
744 Broad Street
NEWARK 2, N. J.
Дозволено і забезпечено.

BACZEWSKI
ДОБІРНІ ПОЛЬСЬКІ НАПИТКИ
знову до набуття

Ялівцівка
Контушівка
Кміцівка
Афиник
Сливовиця
Горівка чиста
Жубрівка
Вишняк

Одинокий імпортер в ЗДА
Tower Eximpo, INC.
70-02 Cypress Hills St.
RIDGEWOOD 27, N. Y.
Tel.: VAndyke 1-0510
В НЮ ДЖЕРЗІ телеф.:
BOLLER BEVERAGES Inc.
ELizabeth 5-6800.

РОЗШУКИ
ПОМЕШКАННЯ

Інтелігентний, середнього віку приємного вигляду і характеру пан, пошукує в пристойній родині, КІМНАТУ, з правом користування кухні в Елізабеті, Ірвінгтоні, Юньйон Гілсайд і околицях.
Телефонувати після 7-ої веч. в понеділок, четвер і понеділок 27-го ц. м.
GRegory 2-1317
(Passaic, N. J.)

ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ

ВИНАЙМЛЮ українській родині, льокаторові (-ці), працюючим вдень, — КІМНАТУ, з проточною водою, з користуванням лазничкою, кухнею і холодильником — на розі 160 вул. і Бродвею. Елевейтор, сабвей IRT & IND.
Tel.: WA 8-1152 (цілий день)

FURNISHED ROOM
PASSAIC, N. J.
$12 per week
Tel.: FLushing 9-2504

MISCELLANEOUS

New RUSSIAN TURKISH BATH
Відкрито під новим керівництвом.
ДЕНЬ для ЖІНОК:
ПОНЕДІЛОК — ВІВТОРОК — СЕРЕДА
ДЕНЬ для МУЖЧИН:
ЧЕТВЕР — П'ЯТНИЦЯ — СУБОТА — НЕДІЛЯ
Пароні купелі — $2.00
За інформаціями телефонуйте:
CHarter 6-1229
30 Peace Street NEW BRUNSWICK, N. J.

Засновано 1921 р.
Замовляйте ВУГІЛЛЯ тепер. Низькі весняні ціни.
EVergreen 3-4450
MAPLE COAL & COKE Co.
72-74 Box Street, Brooklyn 22, N. Y.
Доставa до:
MANHATTAN ● QUEENS ● BRONX
Fred KUDLAK - Oil Burners - Український власник

ПАЧКИ ВАШИМ РІДНИМ В СТАРІМ КРАЮ
з оплаченим тут МИТОМ і 100% ГАРАНТІЄЮ.
НОВІ РЕЧІ — МАТЕРІЯЛИ — ШКІРА І ЛІКИ.
ДОСТАВЛЯЄМО ПАЧКИ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ.
НАША НАЙЛІПША РЕКОМЕНДАЦІЯ — ВАГАТО ТИСЯЧ ПОСТІЙНИХ КЛІЄНТІВ ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ.
Central Parcel Service, Inc.
220 South State Street CHICAGO 4, Ill.
Жадайте нового каталога
Наша давновідома фірма має договір з ІНТУРИСТОМ від 1947 року.
Phone WAbash 2-9354

ЛІКИ: це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!
20% знижки ВИСИЛАЄМО до ЕВРОПИ. 20% знижки
Гарантія доставки — Мито оплачується тут.
ВИСИЛАЄМО ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ.
Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Orinase (diabetes), Urodan.
Спеціялісти европ. рецепт полагодять Ваші рецепти точно.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ:
для хворих на туберкульозу, артретизм, ревматизм, діябетиків, з високим тисненням крови і т. д.
Тонкі найлонові еластичні ПАНЧОХИ, вартости $15.00 за $4.95
Говоримо українською, російською і польською мовами.
Пишіть або телефонуйте:
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980
СПЕЦІЯЛЬНО: При замовленні поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите, на вищезгадані ліки й всі інші, 20% ЗНИЖКИ, яку, з огляду на велике замовлення покупців продовжуємо аж до Різдва.

GRamercy 5-9740
"ORBIT BUREAU"
306 E. 9th STREET NEW YORK 3, N. Y.
ПОЛАГОДЖУЄ: СПРАВИ ЕМІГРАЦІЙНІ — НАТУРАЛІЗАЦІЙНІ й інші;
ПЕРЕСИЛАЄ: ПАЧКИ до всіх країн ЕВРОПИ й АЗІЇ. ЛІКИ по найнищих цінах, МАШИНИ до ШИТТЯ, АКОРДЕОНИ-ГАРМОНІЇ, РОВЕРИ, ОПОНИ до авт і мотоциклів і всі інші товари.
На складі дешеві МАТЕРІЯЛИ на висилку.
ПРИЙМАЄ: з провінції пачки до пересилки і листовні замовлення на пачки.
ФАХОВІ ПОРАДИ! ГАРАНТОВАНІ і ОБЕЗПЕЧЕНІ ПОСИЛКИ!

BUSINESS OPPORTUNITY

На продаж:
ГРОСЕРІЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН
102 E. 7th Street — NYC.
Tel.: OR 7-2230
Добрий бізнес. Власник продає тільки з уваги на старий вік.

PROFESSIONAL

Відомий фризієрський ЗАКЛАД
MAX BEAUTY SALON
82 Avenue "B" — N. Y. C.
(між 5th & 6th Sts.)
запрошує Пань до тривалої зачіски.
У вівтірки, середи і четверги ЗНИЖЕНІ ЦІНИ.
Першоклясна обслуга.
В понеділок — закрито.
Tel.: OR 7-9946

MISCELLANEOUS

ПЕЧАТКИ
різного рода в різних мовах
— виробляє —
Roman IWANYCKYJ
1726 Park View Ave.
Bronx 61, N. Y.
Телефонувати:
вдень — GR 7-0729
пізно вечером — SY 2-9437
Замовляти:
„АРКА", „СУРМА"
або на повищу адресу.
ПЕЧАТКА: 3 лінії у двох мовах — $1.60
ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

ВПЕВНІТЬСЯ, що Ваша ДАРУНОК-ПОСИЛКА до КРАЮ є 100% забезпечена

Коли висилаєте свій пакунок впевніться, що висилаєте його через авторизовану фірму і вимагайте доказу забезпечення.

Це є у Вашому найліпшому інтересі посилати через відповідальну фірму, яка є в бізнесі понад 25 років. Ми гордимося нашою вірною, доброю, уважною і скорою обслугою.

Пакунки одержані поштою, полагоджується і висилається рахунок до 24-ох годин.

Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам посвідчені відбитки нашої забезпеченої полиси "from Door to Door".

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
Пишіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.
716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, Pa.
Tel.: WAlnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Cor. Superior Ave. & E. 71st Street
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807

390 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANdrew 8-8764

6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Michigan
Tel.: TAshmoo 5-7560

683 Hudson Ave.
Rochester, N. Y.
Tel.: BAker 5-5923

263 Market Street
Newark 2, N. J.
Tel.: MArket 3-1968

346 — 3rd Ave.
Pittsburgh 22, Pa.
Tel.: GRant 1-3712

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

3¼% / 3½%
РІЧНО
кредитоване, або платне 2 рази в рік.

ПОЧАВШИ 1-го СІЧНЯ 1958 р.

● Ощадності, забезпечені до $10,000.
● Гроші, одержані до 15-го жовтня, будуть процентувати нові дивіденди, від 1-го жовтня.
● Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877	141 Second Ave. N. Y. C. Tel.: GR 5-7430	132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 Mgr. Я. Тростянецький	332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461	11839 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878	308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

По всі запити, що відносяться до висилки пакунків Вашим Рідним і Друзям, звертайтесь до наших досвідчених, ввічливих і уважливих керівників, які радо дадуть Вам всі потрібні інформації.

Обдаруйте своїх Близьких і Рідних — ПОСИЛКОЮ — на РІЗДВО І НОВИЙ РІК!

Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, гарантує на 100% доставу кожної посилки.

Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).

В крамницях вибір першоклясних харчових продуктів, мануфактурних виробів, шкіри, хусток на голову, взуття, годинників і т. п., по дуже низьких цінах.

Затямте, що ми є спеціялісти у всьому, що відноситься до висилки пакунків.

Mercury PARCEL & TRADING CO.
80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3930
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи
ФАХОВО — СОЛІДНО — СКОРО.
ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Летунською поштою до 8-10 днів.
Маємо на складі ГУРТОМ і ДЕТАЛІЧНО такі товари: ШКІРУ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські, аргентинські та інші. — МАТЕРІЯЛИ вовняні імпортовані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСЯКІ — ОКСАМИТИ СТРУКСИ та ін. — МАШИНКИ до стриження — БРИТВИ та НОЖИЦІ — також німецькі ДІЯМАНТИ до різання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 8-ої вечора,
у НЕДІЛЮ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, в тим самим спільниками 20 мільйонового майна організації.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ПАЧКИ до всіх країн Европи
без МИТА...
ВИСИЛАЄМО — ХАРЧІ, ОДЯГ, ВЗУТТЯ, МАШИНИ, АКОРДЕОНИ і багато інших речей.
НАЙНОВІШІ ЛІКИ
Найнижчі ціни. — На бажання висилаємо каталога.
Також ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ.
S. DZIAKIEWICZ AGENCY
860 So. Broad Street TRENTON 10, N. J.
Телеф.: EX 4-9559
Бюро відкрите ЩОДЕННО — до год. 7-ої веч.
в СУБОТИ — до год. 3-ої по пол.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Поспішіть вислати Рідним і Друзям ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКИ ПАЧОК до всіх країн Европи і других
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave., (cor. Lincoln Place.) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Доставa пачок гарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка забезпечена.
Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по уміркованих цінах.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включаючи НЕДІЛІ від 9-ої рано до 6-ої веч., в СУБОТИ: від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮ ЙОРКУ при 2-ій Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рано до 4 п. п.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 6-ої по пол.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street, PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	121 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 Ashland Avenue, CHICAGO 23, Ill. HUmbold 6-2818

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568